Shemuel, Week 9: 2:11-26 - Shemuel, Chofni and Pinchas

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

2:11-21 The World of Shemuel

1. Shoftim 11:1-3

וְיִפְתָּח הַגּּלְעָדִי הָיָה גִּבּוֹר חַיִל וְהוּא בֶּן אִשָּׁה זוֹנָה נַיּוֹלֶד גִּלְעָד אֶת יִפְתָּח: וַמֵּלֶד אֵשֶׁת גִּלְעָד לוֹ בָּנִים נַיִּגְדְּלוּ בְנֵי הָאִשֶּׁה וַיְגָרְשׁוּ אֶת יִפְתַּח נִיּאמְרוּ לוֹ לֹא תִנְחֵל בְּבֵית אָבִינוּ כִּי בֵּן אִשֶּׁה אַחֶרֶת אָתַּה: וַיִּבְרַח יִפְתַּח מִפְּנֵי אָחָיו וַיֵּשֶׁב בָּאֵרֵץ טוֹב וַיִּתְלְקְטוּ אֵל יִפְתָּח אַנְשִׁים רֵיקִים וַיֵּצְאוּ עִמּוֹ:

Melachim II 21:23-24

ַנִיּקשָׁרוּ עַבְדֵי אָמוֹן עָלָיו נַיָּמִיתוּ אֶת הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ: נַיַּךְ עַם הָאָרֵץ אֵת כָּל הַקּשָׁרִים עַל הַמֶּלֶךְ אָמוֹן נַיַּמְלִיכוּ עַם הָאָרֵץ אֶת יאׁשִׁיָּהוּ בְנוֹ מַחְתָּיו:

3. Rabbi Moshe Alshich to Shemuel I 2:12

הרבה זכות עושה והרבה תפלה עושה. והוא הפך דברי בני האדם האומרים כי חינוך ולימוד הנער בתורה ומצות ודרך ד' תלוי באב, כי הגדל עם אביו יגדל בשם טוב, כי אביו מלמדו להועיל, מה שאין כן אשר אין לו אב או שהוא רחוק ממנו. ולא זו הדרך, כי עינינו הרואות כמה שאביהם ואמם עזבום והמה חכמים שלמים, וכן רבים גדלו את פני אביהם ולא למדו מטוב מעשיהם...

Much is done by merit, and much is done by prayer. This is the opposite of people's statement that education and the youth's training in Torah and mitzvot and the path of Gd depend on the father, that one who grows up with his father will grow up with a good reputation, for his father teaches him to be good, as opposed to one who lacks a father or is distant from him. This is incorrect; we see many people whose father and mother left them, and they are complete *chachamim*, and many who grew up with their fathers and did not learn from their good deeds...

4. Abarbanel to Shemuel I 2:12

עם היותם בני עלי כהן ושופט כמלאך ד' צבקות, הנה הם היו במדותיהם כאלו היו בני איש בליעל.

Even though they were the sons of Eli, the kohen and *shofeit* like a *malach* of Gd, with their deeds they were as sons of a worthless man.

5. Midrash Tanchuma, Emor 4

. איש זקן עולה והוא עוטה מעיל, ולהלן הוא אומר ומעיל קטן תעשה לו אמו (ש"א ב יט), תנא המעיל בו גדל, בו נקבר, בו עלה. "An old man ascends, cloaked in a tunic", and elsewhere it says, "And his mother would make him a small tunic." It is learned: The tunic in which he grew, in it he was buried, in it he ascended.

2:22-26 Eli's sons: it's even worse

6. Talmud, Shabbat 55b

אמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יונתן: כל האומר בני עלי חטאו אינו אלא טועה, שנאמר "ושם שני בני עלי חפני ופנחס כהנים לד'." סבר לה כרב, דאמר רב, פנחס לא חטא, מקיש חפני לפנחס מה פנחס לא חטא אף חפני לא חטא. אלא מה אני מקיים "אשר ישכבון את הנשים"? מתוך ששהו את קיניהן שלא הלכו אצל בעליהן, מעלה עליהן הכתוב כאילו שכבום.

גופא, אמר רב: פנחס לא חטא שנאמר "ואחיה בן אחיטוב אחי אי כבוד בן פנחס בן עלי כהן ד' וגו" אפשר חטא בא לידו והכתוב מייחסו? והלא כבר נאמר "יכרת ד' לאיש אשר יעשנה ער וענה מאהלי יעקב ומגיש מנחה לד' צבקות" - אם ישראל הוא לא יהיה לו ער בחכמים ולא עונה בתלמידים, ואם כהן הוא לא יהיה לו בן מגיש מנחה! אלא לאו שמע מינה פנחס לא חטא. אלא הא כתיב "אשר ישכבון"? 'ישכבן' כתיב. והכתיב "אל בני כי לא טובה השמעה"? אמר רב נחמן בר יצחק 'בני' כתיב... והכתיב "בני בליעל"? מתוך שהיה לו לפנחס למחות לחפני ולא מיחה מעלה עליו הכתוב כאילו חטא.

Rabbi Shemuel bar Nachmeni cited Rabbi Yonatan: Anyone who says the sons of Eli sinned is only mistaken, for it says, "And there were the two sons of Eli, Chofni and Pinchas, priests of Gd," and he followed Rav, who said that Pinchas did not sin. The text links Chofni and Pinchas to say that just as Pinchas did not sin, so Chofni did not sin. Then how do I understand "they raped the women"? Because they delayed the women's offerings [to take portions for themselves], the women could not go to their husbands, and so the text views it as though they had raped them.

Similarly, Rav said: Pinchas did not sin. It says, "And Achiyah son of Achituv, brother of Ichabod son of Pinchas son of Eli the priest, etc." Can it be that [Pinchas] sinned, and yet the text would list his lineage? Does Malachi 2:12 not say, "Gd will cut off the person who does this from having a descendant in the tents of Yaakov, and bringing an offering to Gd" – if he is a Yisrael then he will have no descendant among the sages and students, and if he is a kohen then he will not have a son who brings an offering! We must see from here that Pinchas did not sin. But it says "they raped"! It

is written as *yishkivan*. It says, "No, my sons, for what I am hearing is not good"! It is written as "my son". It says "Sons of *beliyaal*"! Because Pinchas should have protested to Chofni and he did not, the text views him as sinning.

7. Rashi to Shabbat 55b

כל האומר בני עלי חטאו - באשת איש אינו אלא טועה, ומיהו, בבזיון קדשים חטאו.

"Anyone who says the sons of Eli sinned" with adultery is only mistaken. But they did sin in disgracing the offerings.

8. Talmud, Yoma 9a-b

מפני מה חרבה שילה? מפני שהיו בה שני דברים: גלוי עריות ובזיון קדשים... ואף על גב דאמר רבי שמואל בר נחמני אמר רבי יוחנן כל האומר בני עלי חטאו אינו אלא טועה, מתוך ששהו את קיניהן מיהא מעלה עליהן הכתוב כאילו שכבום.

Why was Shiloh destroyed? For two sins: *Arayot* and disgracing the offerings... And although Rabbi Shemuel bar Nachmeni cited Rabbi Yochanan to say "Anyone who says the sons of Eli sinned is only mistaken," still, since they delayed their offerings, the text views it as though they had raped them.

9. Talmud, Keritot 28a

ת"ר ד' צווחות צווחה עזרה צווחה אחת הוציאו מיכן בני עלי חפני ופנחס שטימאו את ההיכל צווחה שניה פתחו שערים ויכנס יוחנן בן נדבאי תלמידו של פינקאי וימלא כרסו מקדשי שמים...

10. Talmud, Kiddushin 81a, and Rashi ibid.

אמר רב מלקין על לא טובה השמועה שנאמר "אל בני כי לא טובה השמועה." מר זוטרא מותיב לה אפסירה על כתפיה ומקרי ליה 'אל בני'. על לא טובה השמועה' לאו הוא דכתיב בבני עלי "אל בני" - על לא טובה השמועה' לאו הוא דכתיב בבני עלי "אל בני" - לאו יש כאן, על לא טובה השמועה.

ומקרי ליה - קורא לפניו "אל בני" להודיע שעל לאו זה הוא לוקה.

11. Talmud Yerushalmi, Keritot 13:1

אמר ר' שהיו הנשים מביאות קיניהן ליטהר לבעליהן והיו משהין אותן ומעלה עליהן הכתוב כאלו הן שוכבין עמן. א"ר תנחומא הדא היא דו מקנתר לון [שם כט] למה תבעטו בזבחי ובמנחתי אין תימר עבירה חמורה יש כאן מבריחן מן החמורה ומקנתרן בקלה?

12. Ralbag to Shemuel I 2:25

או היה זה הענין מהעדר קבולם התוכחה מיוחס לשם ית' במקרה להיותו סבת כל הדברים...

13. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Teshuvah 6:3

ואפשר שיחטא אדם חטא גדול או חטאים רבים עד שיתן הדין לפני דיין האמת שיהא הפרעון מזה החוטא על חטאים אלו שעשה ברצונו ומדעתו שמונעין ממנו התשובה ואין מניחין לו רשות לשוב מרשעו כדי שימות ויאבד בחטאו שיעשה...

14. Radak to Shemuel I 2:25

והטעם כי כשיגדיל האדם לחטוא ימנע הקל ממנו דרכי התשובה כדי שיקבל עונשו והנשארים יראו וייראו. אבל הרשע שלא הרבה לחטוא יפתחו לו דרכי התשובה אם רוצה לשוב... ואפילו ירבה הרשע לחטוא אם שב אל ד' בכל לבבו ומראה לבני אדם גם כן תשובתו שלימה ואחז הדרך הטובה בכל נפשו ובכל מאודו באמת תקובל תשובתו שלימה ויהיה לו סיוע אלקי בתשובה. אבל בוחן לבבות יודע האמת וראה בבני עלי כי לא היה לבבם שלם ואפילו ישמעו לקול אביהם ויסורו מדרכם הרעה ידע כי לא יעשו זה בכל לבם. לפיכך חפץ שלא ישמעו לקול אביהם ויענשו וימותו ברשעם כדי שיאמרו בני אדם רשעים היו אלה וראוים היו לעונש הזה ויצדיקו עליהם את הדין.

15. Ralbag to Shemuel I 2:25

או יהיה הרצון בזה כי היה לבני עלי חטא אחר היה ראוי שימית הש"י עליו אף על פי שישובו מזה החטא שהוכיחם עליו עלי וזה כי הם לא ידעו את ד' הפך מה שכוון בענין העבודה... כדי שירחקו מהם הבאים אחריהם ולא יפסידו כוונת התורה בענין הקרבנות כמו שהמית נדב ואביהוא לזאת הסבה כמו שבארנו לדברי התורה...

16. Niddah 70b

כתוב אחד אומר "כי לא אחפוץ במות המת" וכתוב אחד אומר "כי חפץ ד' להמיתם" כאן בעושין תשובה כאן בשאין עושין תשובה.